Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 424
van **YASMINE KHERBACHE**
datum: 7 maart 2016

---

aan **LIESBETH HOMANS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Resolutie bestrijding radicalisering - Interventieteam ter begeleiding van lokale besturen met onvoldoende expertise

Aanbeveling 32 van de resolutie betreffende de bestrijding van gewelddadige radicalisering roept de Vlaamse Regering op een snel inzetbaar, multidisciplinair interventieteam op te richten dat lokale besturen met onvoldoende expertise over radicalisering kan begeleiden. De beleidsbrief 'binnenlands bestuur 2015-2016' stelt daarover: "De projectmedewerker van de VVSG zorgt, samen met enkele collega's binnen de VVSG die de thema's integratie en veiligheid opvolgen, voor ondersteuning van lokale besturen door een helpdeskfunctie, door de organisatie van studiedagen en intervisie, door plaatsbezoeken, enzovoort. "[1]

1. Mijn eerste reeks vragen heeft betrekking op de helpdeskfunctie.
   a) Hoe vaak werd de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) gecontacteerd?

   b) Waren het steeds 'steden en gemeenten' die gebruik maakten van de helpdeskfunctie? Welke eventuele andere actoren maakten hier ook gebruik van (zoveel mogelijk in percentages)?

   c) Wat is de aard van deze vragen (zo veel mogelijk in percentages)?

   d) Naar welke diensten werd doorverwezen (zoveel mogelijk in percentages)?

2. Mijn tweede reeks vragen heeft betrekking op de plaatsbezoeken. De VVSG is lokaal aanwezig om ondersteuning te bieden, onder andere met presentaties en toelichtingen in verschillende gemeenten, en deelname aan lokaal overleg.
   a) Hoe vaak werd de VVSG gecontacteerd met de vraag om een plaatsbezoek? (aantal steden en gemeenten / totaal aantal vragen)?

      Werd hier steeds op ingegaan? Indien niet, waarom niet?

   b) Wat was de aard van de vragen tot ondersteuning (zoveel mogelijk in %)?

---

1 http://binnenland.vlaanderen.be/sites/default/files/Beleidsbrief_Binnenlands_bestuur_en_Stedenbeleid_2015_2016.pdf

c) Doet de VVSG ook plaatsbezoeken op eigen initiatief op basis van een eventuele 'objectieve risico-analyse' waaruit blijkt dat ook een stad/gemeente dat geen aanvraag tot plaatsbezoek indiende ook geconfronteerd wordt met de problematiek? Hoe vaak gebeurde dat?

d) Na een vraag van kamerlid Koen Metsu maakte federaal minister Jambon onlangs bekend dat er 451 Syriëstrijders geteld werden in ons land, verspreid over 79 gemeenten. Voor Vlaanderen is er sprake van 195 Syriëstrijders, van wie er 133 op het terrein vechten en 36 terugkeerden.

   i. Werden (op z'n minst) alle Vlaamse steden en gemeenten uit deze lijst al bezocht? Indien niet, hoeveel steden en gemeenten werden er nog niet bezocht? Indien nog niet alle Vlaamse steden en gemeenten uit de lijst al bezocht werden, waarom gebeurde dat nog niet?

      Is het de bedoeling om (op z'n minst) al deze Vlaamse steden en gemeenten uit de door federaal minister Jambon bezorgde lijst uiteindelijk te bezoeken? Met welk tijdpad?

   ii. Wacht men hierbij op een signaal van de stad of gemeente in kwestie, of neemt de VVSG ook zelf het initiatief?

e) Dat er ondertussen een VVSG-draaiboek, de 'Handvatten voor een lokale aanpak van radicalisering', is goed.

   Organiseert de VVSG ook sessies om dit lokaal aan de hulpverleners zelf bekend te maken / te verduidelijken? Indien zo, hoe vaak gebeurde dat al? -Wie mag zich inschrijven voor zulke (eventuele) sessies?

LIESBETH HOMANS
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD
op vraag nr. 424 van 7 maart 2016
van **YASMINE KHERBACHE**

---

1. a) Het is niet mogelijk om een eenduidig cijfer te geven van het aantal keer dat de VVSG werd gecontacteerd. Het is namelijk zo dat enkel officiële adviesvragen worden geregistreerd. Alle vragen om doorverwijzing, achtergrondinformatie of informele vragen over concrete casussen worden niet geregistreerd. Uit een steekproef van de mailbox blijkt dat in de periode van 1 januari tot en met 22 maart 35 vragen zijn binnengekomen en beantwoord. De ontwikkeling en verspreiding van het handelingskader heeft gezorgd voor een daling van zeer algemene vragen.

   b) Het waren inderdaad voornamelijk steden en gemeenten, aangezien dit de leden van de VVSG zijn en dus de doelgroep van het project. Andere actoren die gebruik maakten van de helpdesk waren: OCMW-leden, Vlaamse overheidsdiensten, Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Bladna (moslimgemeenschap Nederland) en studenten.

   c) In volgorde van belang werden volgende vragen gesteld:
   - Algemene vragen:
     - Wat is radicalisering?
     - Wat is de rol van de gemeente? Wat mag en wat moet?
     - Wat is OCAD en wat betekent een verhoogd dreigingsniveau?
   - Vragen met betrekking tot informatie-uitwisseling en beroepsgeheim:
     - Welke info mogen we vragen/krijgen van eerstelijnswerkers?
     - Welke info mag de lokale politie aan ons vragen?
     - Welke info moeten we doorgeven aan de lokale politie?
   - Vragen met betrekking tot het opstellen van beleidsplannen:
     - Is dit volledig? (bedenkingen en input leveren)
     - Hoe kunnen we dit omzetten in de praktijk?
   - Vragen met betrekking tot informatie en voorbeelden uit andere gemeenten:
     - Wat zijn beleidsplannen uit andere gemeenten?
     - Worden dergelijke initiatieven of acties ook genomen in andere gemeenten?
     - Wat gebeurt in Brussel?
   - Vragen in verband met vormingsaanbod en doorverwijzingen:
     - Op welk vormingsaanbod kunnen we beroep doen?
     - Welke experts kunnen we contacteren voor identiteitsontwikkeling, onderwijs, opvoedingsondersteuning, etc.?
   - Vragen in verband met bovenlokaal beleid:
     - Wat is de stand van zaken binnen onderwijs?
     - Hoe zit het met projectsubsidie van Vlaanderen?
     - Op basis van welke criteria gaat de federale overheid gemeenten subsidiëren?
     - Wat betekent de federale omzendbrief van 21 augustus 2015?
   - Technische vragen/ondersteuning:
     - Kunnen jullie een presentatie komen geven over?
     - Deelname aan lokaal overleg over (anonieme) casussen

- Er zijn juridische voorwaarden opgelegd aan een terugkeerder in onze gemeente, wat doen we hiermee?
- Vragen over polarisering:
  - We voelen een groeiende polarisering in onze gemeente, wat kunnen we hiertegen doen?

Voor de steekproef uit vraag 1a) komt dit neer op de volgende verdeling:
- Informatie rond lokaal (de)radicaliseringsbeleid (best practices? wat is/doet een casemanager of deradicaliseringsambtenaar?): 9
- Aanvragen van het handelingskader: 7
- Vragen rond de toelichting van het handelingskader: 4
- Vragen rond vormingen voor eerstelijnswerkers: 3
- Beleidsvragen en toelichting over de invoering van beleidsinitiatieven: 3
- Vraag rond theologische hulplijn binnen de Moslimexecutieve: 1
- Vraag over het draaiboek onderwijs: 1
- Vragen rond de beveiliging van publieke activiteiten: 1
- Andere (voornamelijk thesisstudenten + praktische vragen): 6

d) In het algemeen wordt er het vaakst doorverwezen naar:
- De contactpersonen binnen de Vlaamse overheidsdiensten (onderwijs, welzijn, jeugd,…);
- Het Agentschap Binnenlands Bestuur;
- Lokale besturen (vooral deradicaliseringsambtenaren, maar ook burgemeester, integratieambtenaar, preventieambtenaar, …).

Voor de steekproef uit vraag 1a) werden 7 van de 35 (20%) vragen doorverwezen:
- Intern binnen de VVSG (3):
  - 2 vragen in verband met vormingen eerstelijnswerkers (opvoedingsondersteuning);
  - 1 vraag m.b.t. beveiliging publieke activiteiten (dienst maatschappelijke veiligheid).
- Agentschap Binnenlands Bestuur (3):
  - 1 vraag m.b.t. projecten positieve identiteitsontwikkeling;
  - 1 vraag rond de theologische hulplijn binnen de Moslimexecutieve;
  - 1 vraag m.b.t. vormingen voor eerstelijnswerkers.
- Departement Onderwijs & Vorming (1)
  - 1 vraag draaiboek onderwijs.

2. a) Bij het begin van het project werd, omwille van het hoge aantal vragen, op 23 maart 2015 een infomoment georganiseerd. Hierbij werden steden en gemeenten geïnformeerd over radicalisering in het algemeen en het beleidskader waarbinnen hierrond vanuit de lokale besturen kan worden gewerkt. Op dit infomoment waren 43 steden en gemeenten vertegenwoordigd (80 deelnemers).

Vervolgens werd op 26 mei 2015, samen met de stad Mechelen, een studiedag georganiseerd over 'Een integrale kijk op radicalisering: lokale antwoorden op een globale uitdaging'. 300 deelnemers konden er kiezen uit 21 workshops waarbij 40 sprekers waren betrokken. De deelnemers vertegenwoordigden 38 verschillende Vlaamse steden en gemeenten.

Ten slotte werd ook de werkgroep radicalisering opgericht. Deze werkgroep heeft als doel om een intervisie te organiseren tussen de ambtenaren bevoegd voor het radicaliseringsthema binnen zijn/haar stad of gemeente. Deze werkgroep wordt 4 maal per jaar georganiseerd. In totaal werden 20 verschillende steden en gemeenten bereikt.

Wat de individuele contacten en plaatsbezoeken betreffen, waren er bij de start van het project voornamelijk overlegmomenten met de pilootsteden Antwerpen, Mechelen en Vilvoorde. Geleidelijk aan begonnen ook andere steden en gemeenten overlegmomenten aan te vragen. Hier werd dan ook steeds op ingegaan. Momenteel hebben er reeds in een 15-tal steden en gemeenten bezoeken plaatsgevonden, waarbij sommige van deze steden en gemeenten meer dan eens werden bezocht in het kader van de uitbouw van het lokale beleid ter zake.

De VVSG is tevens betrokken bij het overleg van Vlaamse preventieambtenaren.

b) Zie vraag 1 c).

c) Het aanbod van de VVSG is in de eerste plaats vraaggestuurd. De ondersteunende rol van de VVSG omtrent het thema radicalisering wordt maximaal bekend gemaakt zodat lokale besturen weten waar ze terecht kunnen indien er vragen of noden opduiken. Indien de VVSG echter signalen opvangt over bepaalde steden en gemeenten, worden die proactief gecontacteerd en wordt de mogelijkheid tot een plaatsbezoek aangeboden.

d) Naar aanleiding van de bekendmaking van de cijfers, werden de nog niet gecontacteerde steden en gemeenten telefonisch of per mail gecontacteerd. Het betrof 17 (waarvan 14 met 1 vertrekker) van de 40 Vlaamse steden en gemeenten die momenteel geconfronteerd worden met Syriëstrijders. De VVSG stelde hen in kennis van hun ondersteunende rol en bezorgde hen een exemplaar van de handvatten voor een lokale aanpak van radicalisering. Hierbij werd ook telkens aangegeven dat de VVSG steeds bereid is tot een plaatsbezoek in functie van een lokale aanpak.

Sowieso zijn alle Vlaamse steden en gemeenten lid van de VVSG en is er permanent communicatie via allerlei kanalen. Ook voor het project rond radicalisering wordt van deze kanalen gebruik gemaakt.

e) De ondersteuning vanuit de VVSG is gericht aan lokale besturen, zo ook de ‘Handvatten voor een lokale aanpak van radicalisering’. Indien hulpverleners de helpdesk contacteren, worden ze doorverwezen naar het gepaste aanbod via de contactpersonen bij de verschillende departementen.